

Buitenteelt Zantedeschia

Voor de slappe tijd vanaf augustus tot aan de rooitijd zochten de jonge Zantedeschiate- lers Ton en Jan Kortekaas (Fa. Agriko, Voorhout) nog een rendabele invulling. Dat werd de bloemeteelt van Zantedeschia's. Van hun 12 hectare Zantedeschia's is nu 3 hectare bestemd voor de snijbloemeteelt. Alleen van buiten, de kas- teelt past niet in hun bedrijfs- organisatie.

Tekst: Gerrit Wildenbeest
Foto's: René Faas

Toen de broers Ton en Jan Kortekaas in 2003 een herstart maakten van het ouderlijk bedrijf, besloten ze zich te specialiseren in de Zantedeschia. Niet geheel toevallig, want Ton had de Zantedeschia als onderwerp voor zijn afstudeerproject gekozen. De broers begonnen met een partijtje 'Mango' op contract. "We startten voorzichtig met 1 hectare", vertelt Ton Kortekaas, samen met broer Jan gastheer van de landelijk excursie Zantedeschia, georganiseerd door LTO Groeiservice. Een jaar later was het areaal al verdubbeld tot 2 hectare. Anno 2010 omvat het totale areaal circa 12 hectare, verdeeld over 9 hectare knollenteelt en 3 ha bloemeteelt van buiten. De bloemeteelt kwam in het vizier toen bleek dat er vanaf augustus nog best wel wat tijd over was, terwijl er niets 'binnen' kwam. Als gespecialiseerd Zantedeschia-bedrijf was het niet zo vreemd dat ze voor een geschikte invulling als het ware vanzelf bij de bloemeteelt terecht kwamen. Dat kwam bovendien goed uit, ook omdat ze in het jaar van hun start in de bloemeteelt wat knollen over hadden van soorten als 'Mango' en 'Naomi' en 'Black Magic'. "Momenteel is in het najaar de bloemeteelt onze belangrijkste activiteit", aldus Ton. "Vorig jaar hebben we ook wat in de kas geprobeerd, maar dat verliep moeizaam, het is toch een

Ton Kortekaas: 'Knollenteelt- en bloemeteelt gescheiden gehouden'

andere tak van sport. Het past ook niet binnen onze bedrijfsvoering, daarom richten we ons alleen op de buitenteelt. We snijden bloemen van de tweede week augustus tot eind oktober". De knollen voor de bloemeteelt zijn in twee zetten geplant voor een gespreide aanvoer: half juni en eind juni. Op topdagen worden er al gauw een kar of veertig gesneden.

SORTIMENT

Het snijsortiment komt deels overeen met het sortiment geteeld voor de knol. Wel houden de broers de teelt strikt gescheiden: de knollen van de planten waarvan bloemen worden gesneden worden niet in de handel gebracht. "In de knollenteelt heb je ook een ander spuit- schema, je spuit olie, dat residu achterlaat op de bloemen, wat de kwaliteit van de bloemen niet ten goede komt".

Het Zantedeschiasortiment van Agriko omvat om kwaliteitsredenen steeds minder vrije soorten. Het grootste deel van areaal bestaat tegenwoordig uit cultivars van veredelaars als Kapiteyn (Captain-lijn), Sande BV en Trendflor. Het snijsortiment valt hier deels mee samen, naast soorten als 'Woody Woodpecker', 'Passion Fruit' en 'Gold Cup'. "Voor de bloem- productie geven we de voorkeur aan knollen die we zelf produceren, je weet dan precies de voorgeschiedenis". In principe worden voor de bloemenproductie de dikste maten gebruikt, in elk geval geen restanten. In principe, want als de knollen duur verkocht kunnen worden, kan hier van af worden geweken. In de veredeling wordt steeds meer onderscheid gemaakt tussen de langere snij- en de beknoptere potsoorten. Ton heeft de ervaring dat je met een uitgekende bemesting en water-

oemen vult gat op

gift goed op lengte kunt sturen. "Wij vinden de ziektegevoeligheid, ook richting onze knollenafnemers steeds belangrijker. Vooral in de kas is dat belangrijk. De knollen staan daar altijd in een stress-situatie met grotere kans op ziekten."

BLOEMENPRIJZEN

Medio augustus kan Agriko nog niets zeggen over de bloemenprijzen, maar de kastelers hebben betere prijzen ontvangen dan vorig jaar, al zijn de prijzen begin augustus wel weer wat gekelderd. Vooral 'Crystal Blush' loopt goed. Zoals bekend is er in de wintermaanden veel sprake van import. Onderwerp van onderzoek in een tweejarige proef is of in de kas via belichting de binnenlandse bloemteelt in de winter langer kan worden doorgetrokken. Afgelopen jaar is een proef gedaan met onder andere 'Crystal Blush', dit jaar wordt ook de donkere 'Captain Romance' mee genomen. Uit het eerste jaar is al duidelijk geworden dat een belichting (vanaf half oktober) van meer dan 6000 lux duidelijk meer bloemen geeft dan geen belichting. Dit jaar wordt onder andere bekeken of het aantal belichtingsuren – bijvoorbeeld 12 of 16 uur – van invloed is. Een theoretische mogelijkheid om het seizoen te vervroegen is het vervroegd rooien. PPO-onderzoeker Paul van Leeuwen ziet daar wel mogelijkheden in, bijvoorbeeld bij soorten die vroeg afgerijpt zijn. Daarbij zou in theorie ook de knollenteelt in de kas een mogelijkheid zijn. Ton Kortekaas denkt wel dat, wil men de plant niet te zeer in een

Het bloemen snijden loopt door tot eind oktober

PPO-onderzoeker Paul van Leeuwen licht een aantal onderzoeksprojecten toe

stress-situatie brengen, men daarbij binnen de natuurlijke productiegrenzen dient te blijven.

TEELTPERIKELEN

Zowel voor de knollen- als voor de bloemteelt houden de broers Kortekaas bij voorkeur een vruchtwisseling van een op vier aan. Door schaarste aan goede (huur)tuinen, is dat niet altijd mogelijk. Dit jaar wordt er op een perceel tegenover het bedrijf voor de tweede keer geteeld. "Maar die tuin kennen we als onze broekzak, dat durven we wel aan". Op de duinzandgronden van de Bollenstreek is voor de Zantedeschiateelt - net als voor andere teelten - het op peil houden van het organische stofgehalte een groot probleem, als gevolg van vooral de strenge fosfaatnormen. In de gewasbescherming is er voor de vuurbestrijding tegenwoordig een aardig ruim pakket beschikbaar, helaas is dat voor de onkruidbestrijding een stuk minder. "Later in het seizoen is dat echt een probleem", zegt Ton.